

KONCEPCJA PROGRAMOWO-PRZESTRZENNA ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ZIELENI W MIĘDZYZDROJACH

„Międzyzdroje – morze zieleni”

**GORSKI
CHMIELEWSKA
ARCHITEKCI**

ul. Kolumba 88/89 lok. 114
70-035 Szczecin
www.gorskichmielewska.pl
pracownia@gorskichmielewska.pl

Zespół projektowy:

Arch. Justyna Strzyżewska

Arch. Leszek Jastrzębski

Arch. Katarzyna Chmielewska

Arch. Dominik Górski

Arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer

Arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk

Szczecin, wrzesień 2016 r.

Zawartość

1. Wstęp	3
2. Założenia i idea Koncepcji	4
3. Uwarunkowania formalne i zgodność Koncepcji z polityką przestrzenną gminy	5
4. Stan istniejący, lokalizacja	6
5. Wybrane obszary zieleni w strukturze przestrzennej miasta.....	7
A. ZIELONA BRAMA.....	9
ZIELONA BRAMA - INSPIRACJE	10
B. PLAC PRZYRODNICZY	11
PLAC PRZYRODNICZY - INSPIRACJE.....	12
C. PLAC MIESZKAŃCÓW	13
PLAC MIESZKAŃCÓW - INSPIRACJE	15
D. PARK RZEŹB	16
PARK RZEŹB - INSPIRACJE	17
E. PARK LEŚNY	18
PARK LEŚNY - INSPIRACJE	19
F. PARK ZDROJOWY	20
PARK ZDROJOWY – INSPIRACJE	22
G. PLAC GWIAZD	23
PLAC GWIAZD - INSPIRACJE	26
H. PARK AKTYWNOŚCI	27
PARK AKTYWNOŚCI – INSPIRACJE	29
I. PARK POPOŁUDNIOWY.....	30
PARK POPOŁUDNIOWY - INSPIRACJE	31
6. Połączenia terenów objętych opracowaniem – system zieleni.	32
7. Podsumowanie i rekomendacje	34
8. Zestawienia tabelaryczne powierzchni terenów biologicznie czynnych, zakresu i ilości nowych nasadzeń.....	36
<i>Rysunek 1. Rozmieszczenie terenów objętych Koncepcją zieleni w Międzyzdrojach.</i>	<i>3</i>
<i>Rysunek 2. Widok z lotu ptaka na otoczone zielenią Międzyzdroje</i>	<i>4</i>
<i>Rysunek 3. Logo projektu - inspiracje</i>	<i>5</i>
<i>Rysunek 4. Analiza powiązań komunikacyjnych.....</i>	<i>7</i>
<i>Rysunek 5. Wybrane obszary zieleni w strukturze przestrzennej miasta – schemat powiązań</i>	<i>8</i>
<i>Rysunek 6. Zieleń przyuliczna – ul. Bohaterów Warszawy</i>	<i>32</i>
<i>Rysunek 7. Budowa siedliska dla pnączy przy ścianie budynku lub muru oporowego</i>	<i>33</i>
<i>Rysunek 8. Drzewa o małych gabarytach w prowadzone w trudnych warunkach miejskich</i>	<i>33</i>

1. Wstęp

Główną funkcją pełnioną przez miasto Międzyzdroje jest obsługa ruchu turystycznego. Liczba turystów w sezonie letnim przekracza kilkakrotnie ilość mieszkańców. Efektem tego jest intensywne i sezonowe wykorzystywanie przestrzeni publicznych, w tym obszarów zielonych.

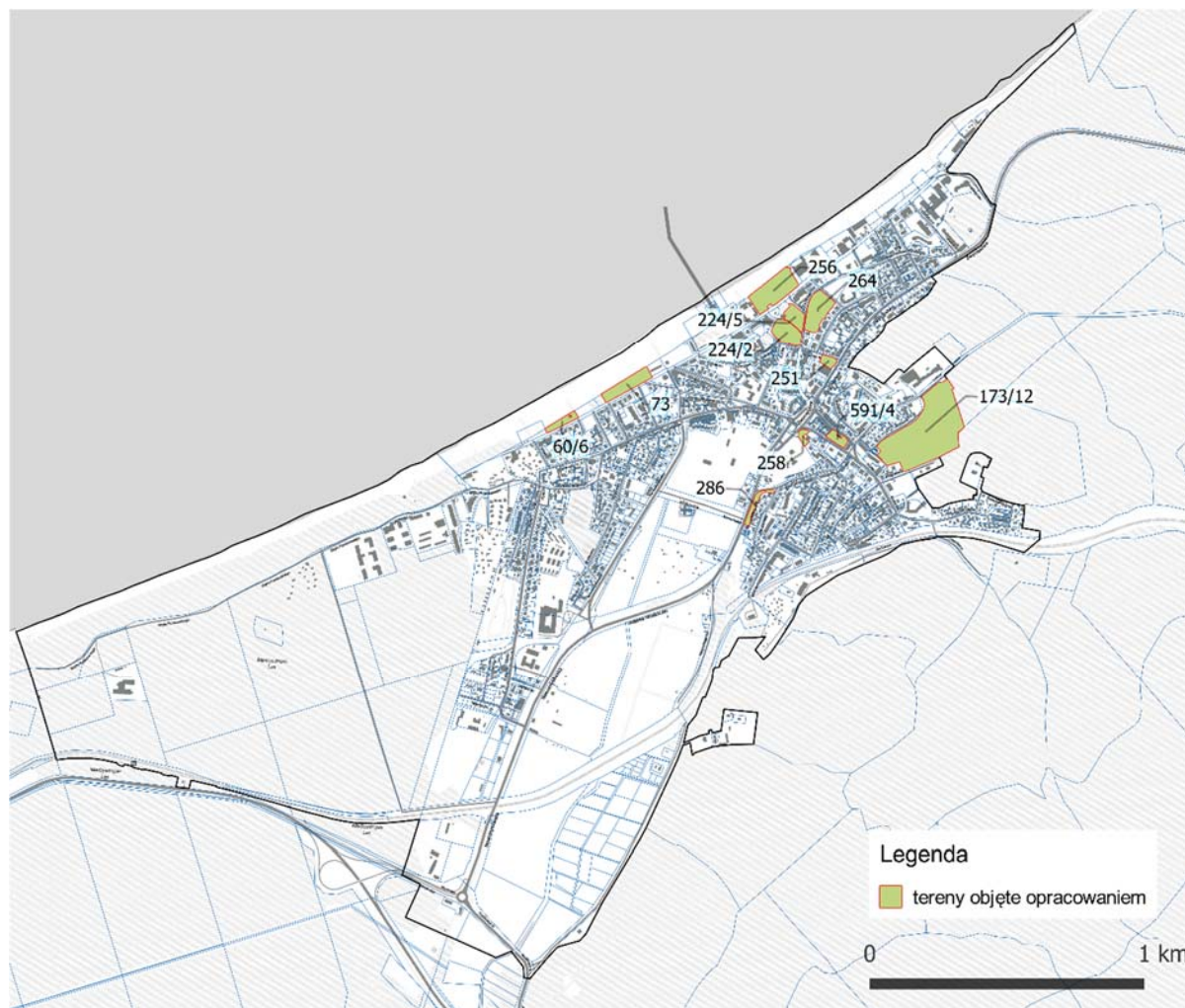
W wyniku silnej presji prywatnych inwestorów oraz deweloperów Międzyzdroje muszą stworzyć zasady kształtowania i utrzymania powierzchni biologicznie czynnych na obszarze miasta. Powstrzymanie przekształceń pozostałych terenów miejskich umożliwi tworzenie i odnowienie połączeń między istniejącymi i projektowanymi terenami zieleni.

Działania te mają stanowić przyczynek do zahamowania spadku powierzchni terenów zieleni w mieście poprzez perspektywiczne, sukcesywne wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustaleń związanych z zagospodarowaniem terenów zielonych.

Obszar opracowania wynosi ok. 10 ha i został wskazany na załączniku graficznym. W skład opracowania wchodzi działki nr: 251, 256, 224/2, 224/5, 264, 73, 60/6 z obrębu 20 oraz działki nr 173/12, 286, 258 i 591/14 z obrębu 21. Rozmieszczenie terenów objętych Koncepcją zostało wskazane na Rys. 1. Wszystkie tereny stanowią własność gminy.

W ramach wykonanych analiz wzięto pod uwagę szerszy zakres w celu identyfikacji połączeń zieleni w skali całego miasta i jego otoczenia.

Rysunek 1. Rozmieszczenie terenów objętych Koncepcją zieleni w Międzyzdrojach.

Opracowanie własne; Źródło: OpenStreetMap

Koncepcja programowo-przestrzenna zagospodarowania terenów zieleni w Międzyzdrojach, opracowana została zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie konkursu (Konkurs zamknięty nr POIS.2.5/2/2016; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020; Oś priorytetowa II - Ochrona Środowiska). Koncepcja ma stanowić załącznik do przygotowywanej dokumentacji aplikacyjnej.

Koncepcja tworzy spójny program funkcjonalno-przestrzenny porządkujący istniejące tereny zieleni oraz kreujący nowe obszary. Powierzchnia obszaru podlegającego przekształceniom wynosi ok. 10 ha. Wyróżniono dziewięć obszarów opisanych szczegółowo w rozdziale „Wybrane obszary zieleni w strukturze przestrzennej miasta”, dla których przypisano funkcje użytkowe. Tereny te spina sieć zieleni przyulicznej istniejącej i projektowanej.

Rysunek 2. Widok z lotu ptaka na otoczone zielenią Międzyzdroje

2. Założenia i idea Koncepcji

Idea – „**Międzyzdroje - morze zieleni**” jest kontynuacją idei rozwoju miasta w poszanowaniu środowiska przyrodniczego i wykorzystaniu jego bogactwa naturalnego (m. in. Morze Bałtyckie, Zalew Szczeciński, Woliński Park Narodowy). W zagospodarowaniu obszarów zostały zaproponowane organiczne formy i kształty w postaci poziomych, lekko falujących linii. Jest to nawiązanie do naturalnego ukształtowania linii brzegowej i wydm.

Połączenie naturalnego kształtu nabrzeża morskiego przecina w formie ścieżki/ promenady pieszej wyznaczone obszary, kontynuując swój przebieg koronami wydm. Pasy nasadzeń zaprojektowane zostały w taki sposób aby podkreślić wartość roślinności nadmorskiej. Rośliny zostały dobrane pod względem kolorystyki, różnej wysokości oraz okresu wegetacji z wykorzystaniem gatunków rodzimych tak by efekt realizacji był dostrzegalny przez cały rok.

Realizacja Koncepcji ma przyczynić się do wyższej jakości życia mieszkańców ale również stać się produktem turystycznym. Celem koncepcji jest stworzenie systemu zieleni, w której place i parki stanowiły by punkty orientacyjne w mieście. Organiczne kształty pojawiają się we wszystkich

obszarach w formie ścieżek pieszych i tras pieszko-rowerowych nanizanych na ciągi zieleni przyulicznej. System ten miał by być uzupełnieniem oferty turystycznej oferowanej przez miasto. Zaprojektowane przestrzenie promowały by aktywny sposób spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców i turystów.

Rysunek 3. Logo projektu - inspiracje

3. Uwarunkowania formalne i zgodność Koncepcji z polityką przestrzenną gminy

Na potrzeby opracowania przeanalizowano i wykorzystano następujące materiały planistyczne:

- Wnioski i wytyczne gminy Międzyzdroje w zakresie zapotrzebowania na tereny zieleni oraz sposobu jej zagospodarowania,
- Strategia Rozwoju Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2025 - Uchwała Nr XLIX/485/14 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 20 lutego 2014 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyzdroje przyjęte Uchwałą Nr LV/573/10 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 29 czerwca 2010 r.
- decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla obszarów objętych opracowaniem,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

- Opracowanie ekofizjograficzne – RBGPWZ 2015,
- Gminna ewidencja zabytków – Zarządzenie Nr 138/PROM/2016 Burmistrza Międzyzdrojów z dnia 22 lipca 2016r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Międzyzdroje
- Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Międzyzdroje 2010-2020 – Uchwała Nr LVIII/591/10 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 14 września 2010 r.

Strategia Rozwoju Gminy odnosi się bezpośrednio do potencjału jaki wynika z bogactwa terenów zieleni poprzez zapisy celów strategicznych i operacyjnych, tj:

- *Cel strategiczny I. Międzyzdroje - gmina wysokiej jakości życia. Cel operacyjny I.1 Ochrona oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych.*

Zachowanie bioróżnorodność poprzez odsłanianie porośniętych wydm nadmorskich, lepsza ochrona i wyeksponowanie ich bogactwa i bioróżnorodności. W tym celu proponuje się budowę kładki na koronach wydm z tablicami informacyjnymi o roślinności. Ma to na celu edukację turystów oraz ochronę i wyeksponowanie cennych przyrodniczo okazów.

- *Cel strategiczny II. Międzyzdroje gmina atrakcyjna turystycznie. Cel operacyjny II.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej.*

Rozbudowa infrastruktury turystycznej z wykorzystaniem i eksponowaniem bioróżnorodności.

Polityka przestrzenna Międzyzdrojów

- Obowiązuje zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzyzdroje” przyjętą Uchwałą Nr LV/573/10 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 29 czerwca 2010 roku – wszystkie obszary objęte opracowaniem zgodnie ze Studium przeznaczone są na tereny zieleni parkowej.
- *Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązują tylko na części terenu objętego opracowaniem*

Dla działek nr 258 i 591/14, obręb nr 21 obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XV/123/11 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 27 września 2011r.

w sprawie zmiany planu pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego w Międzyzdrojach oraz planu zagospodarowania przestrzennego Centrum w Międzyzdrojach, w rejonie ulic: Cypriana Kamila Norwida, Kolejowej, Zwycięstwa” (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2011r. Nr 126, poz. 2288).

W stosunku do działki nr 264, obręb nr 20 obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XXXIX/323/98 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 17 marca 1998r. w sprawie zmiany w planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego „Promenady” w Międzyzdrojach (Dziennik Urzędowy Województwa Szczecińskiego z 1 czerwca 1998r. Nr 12, poz. 73)

Dla działek nr 60/6 i części działki nr 73, obręb nr 20 obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr IX/75/07 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 19 kwietnia 2007r. w sprawie planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego Promenady Zachodniej w Międzyzdrojach (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 22 czerwca 2007r. Nr 75, poz. 1209)

4. Stan istniejący, lokalizacja

Miasto Międzyzdroje położenie jest nad Morzem Bałtyckim (od północ), w bezpośrednim sąsiedztwie Wolińskiego Parku Narodowego (od wschodu i południa) i Lasów Państwowych (od zachodu). Dzięki takim uwarunkowaniom przyrodniczym miasto ma ograniczone możliwości ekspansji na tereny przyległe, w konsekwencji czego intensywność zabudowy w samym mieście rośnie. Możliwości

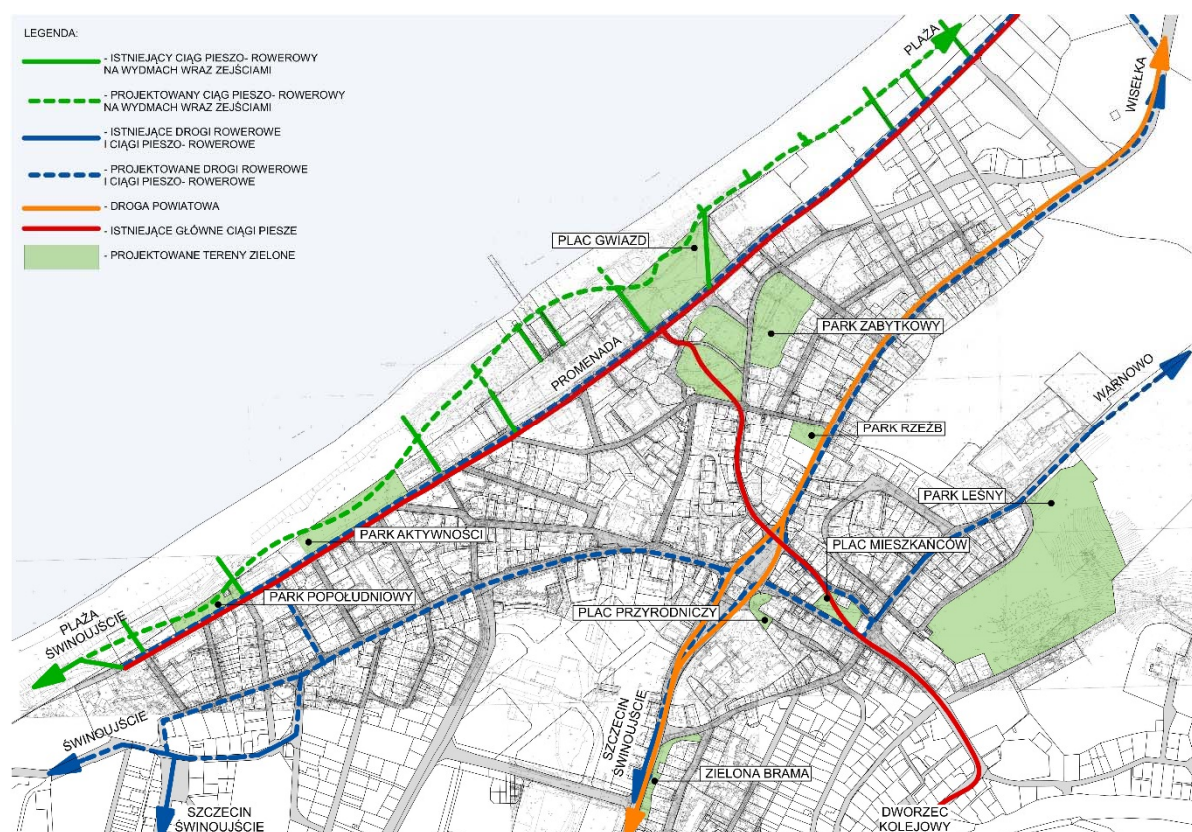
korzystania z istniejących terenów zieleni nie odpowiadają na bardzo zróżnicowane w skali roku zapotrzebowanie. Większość ze wskazanych obszarów pełni obecnie funkcję skwerów i przestrzeni wymagających przekształceń i uzupełnień roślinności oraz dostosowania jej do intensywności i sposobu wykorzystywania.

Tereny zieleni ogólnodostępnej nie są dostosowane do sposobu użytkowania terenu przez turystów oraz nie odpowiadają na zapotrzebowanie mieszkańców na tereny zieleni.

Obecnie część terenów zieleni pełni rolę Parku Zdrojowego albo kwiecistych rabat przyulicznych. Pozostałe skwery w większości są wydeptane lub tak zaprojektowane aby nie można było korzystać z nich poza wytyczonymi i oddzielnymi rzędem żywopłotów deptakami.

Na potrzeby projektu została opracowana „**Analizy stanu zieleni miejskiej wraz z inwentaryzacją ogólną**” wskazanych terenów, która stanowi załącznik do Koncepcji. Przeanalizowano dotychczasowy sposób wykorzystywania terenów wraz ze wskazaniem przebiegu niezaplanowanych ciągów pieszych (analiza komunikacyjna).

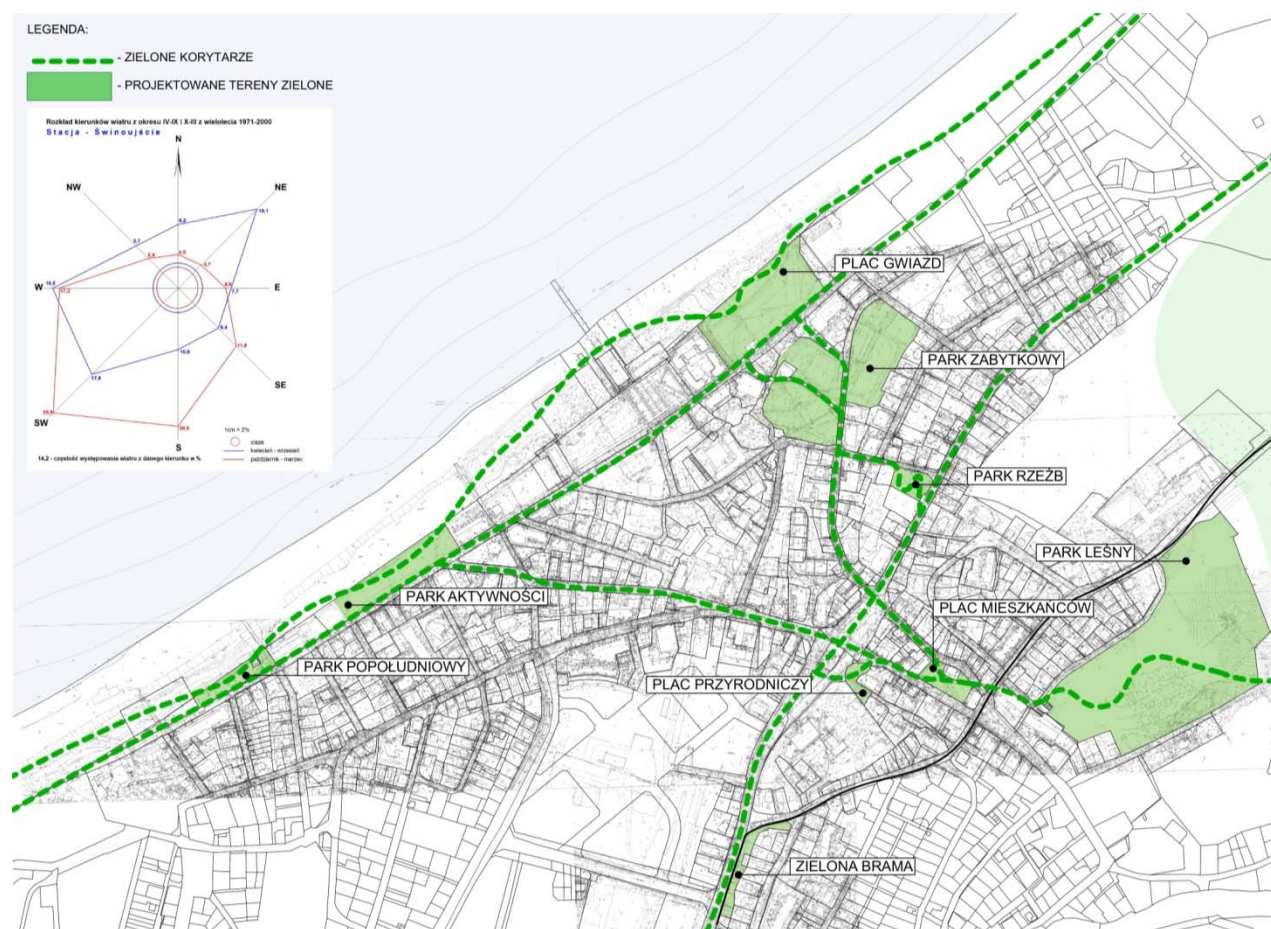
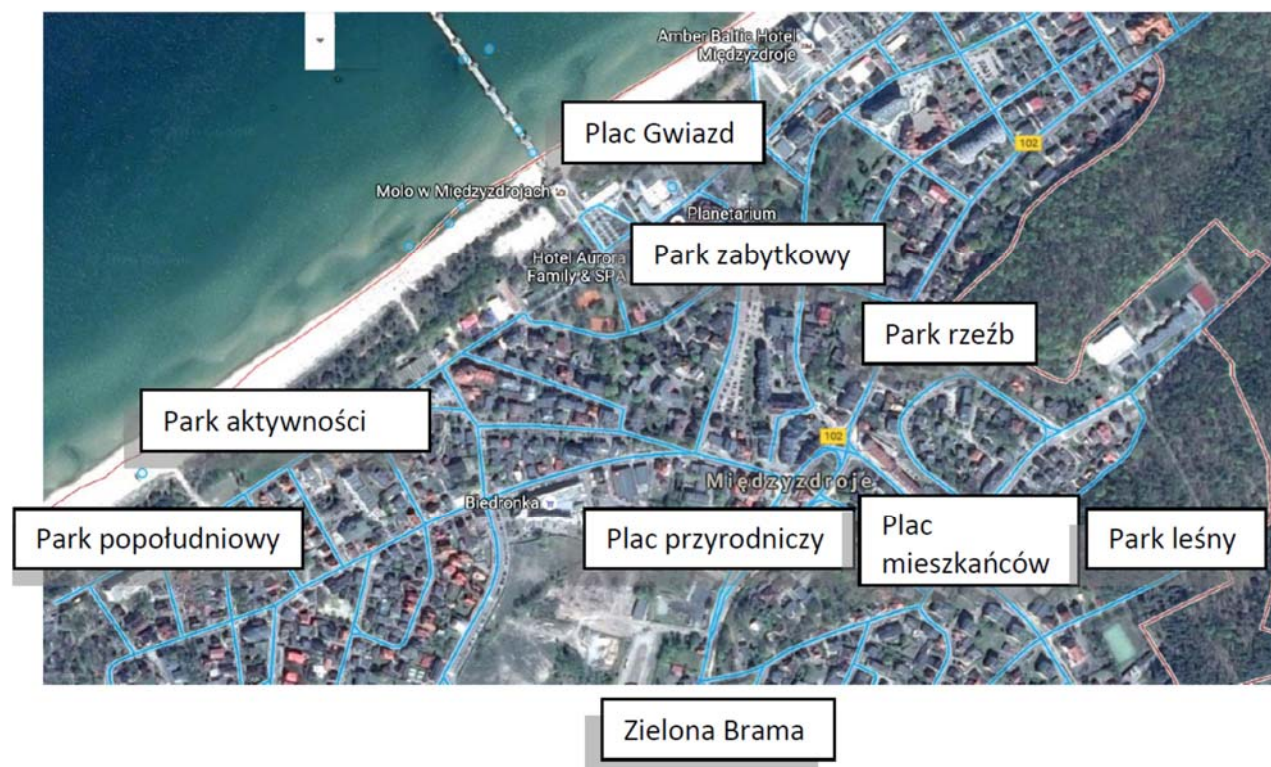
Rysunek 4. Analiza powiązań komunikacyjnych

5. Wybrane obszary zieleni w strukturze przestrzennej miasta.

Koncepcja zakłada przekształcenie dziewięciu obszarów, które ze względu na umiejscowienie w strukturze miasta i przeznaczenie zostały następująco nazwane: Zielona Brama (A), Plac Przyrodniczy (B), Plac Mieszkańców (C), Park Rzeźb (D), Park Leśny (E), Park Zdrojowy (F), Plac Gwiazd (G), Park Aktywności (H) oraz Park Popołudniowy (I). W trakcie prac nad Koncepcją przeanalizowano również powiązania funkcjonalne pomiędzy istniejącymi obszarami zieleni a projektowanymi. Zaproponowano uzupełnienie zieleni wysokiej w ciągach komunikacyjnych oraz wprowadzenie pnączy. Wyniki analizy w zakresie potencjalnego rozszerzenia obszaru zostały zawarte w rozdziale 7 „Podsumowanie i rekomendacje”.

Rysunek 5. Wybrane obszary zieleni w strukturze przestrzennej miasta – schemat powiązań

A. ZIELONA BRAMA

Nr działki i obręb	286, obręb 21
Powierzchnia	0,2079 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem	Obszar buforowy wzdłuż ul. Niepodległości pomiędzy ulicą a zabudową jednorodzinną, stanowiący niezagospodarowaną skarpe porośniętą zielenią wysoką, o dużym nachyleniu (różnica wysokości ok. 5 m). Obszar znajduje się w strefie wjazdu, głównej trasy przejazdowej, w sąsiedztwie nowoprojektowanego centrum Międzyzdrojów, gdzie planowane jest przeniesienie budynku urzędu miasta.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Brak mpzp, brak wydanych decyzji o warunkach zabudowy; w SUIKZP teren przeznaczony na zieleni parkową (ZP)
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Skarpa ma stanowić obszar buforowy zieleni wyciszającej i oddzielającej zabudowę mieszkalną jednorodzinną od intensywnego ruchu samochodowego ul. Niepodległości. Jednocześnie ma stanowić bramę wjazdową do miejscowości. Jej zagospodarowanie zielenią okrywową ma wpłynąć na osłabienie procesów erozji i stabilizowanie osuwiska oraz na obniżenie poziomu hałasu.
Zagospodarowanie terenu	1. Remont istniejącego murku oporowego. 2. Remont istniejących schodów. 3. Wykonanie siedzisk w istniejącym murku. 4. Wykonanie kwiatnych bram stanowiących konstrukcję nośną dla projektowanej zieleni. 5. Likwidacja płotu z siatki. 6. Wstawienie wież dla jerzyków (2 szt.), Karmniki, poidła i budki dla ptaków 7. Uporządkowanie terenu.
Projektowana zieleni:	Kwiatne bramy: róże pnące – odmiany; wiciokrzew pomorski -odm. 'Belgica Select'; 'Graham Thomas' – długo kwitnie, 'Serotina'; jaśmin nagokwiatowy; hortensja pnąca; milin czepny; kokornak

	Roślinność okrywowa - bluszcz pospolity, winobluszcz pięciokłapowy
	Roślinność zakrywająca murek ; przy koronie murku krzewy o płójących pędach trzmielina Fortuna „Radicanms”, „Emerald Gold”; irga Dammera „Radicanms”; „Skogholm”;
	Drzewa wysokie do zachowania – bez nowych nasadzeń, cięcia sanitarne – usunąć suche konary w strefie ruchu pieszego. Przeprowadzić cięcia sanitarne związane z wycinką gatunków inwazyjnych: orzech włoski, robinia akacjowa.
Powierzchnia zieleni w ha, w %	0,1930 ha 92,8 %

ZIELONA BRAMA - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

B. PLAC PRZYRODNICZY

Nr działki i obręb	258, obręb 21
Powierzchnia	0,1200 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem	Plac na rogu ul. Kolejowej i ul. Niepodległości. Obszar znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie wejścia do Muzeum Przyrodniczego Wolińskiego Parku Narodowego oraz na drodze prowadzącej do Góry Filaretów. Obecnie stanowi skwer miejski niedostępny dla użytkowników przestrzeni publicznych.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Działka leży na obszarze mpzp pt.: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Międzyzdroje oraz planu zagospodarowania przestrzennego Centrum w Międzyzdrojach, w rejonie ulic: Cypriana Norwida, Kolejowej, Zwycięstwa”, przyjętego chwałą Nr XV/123/11 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dn. 27.09.2011 r. Przeznaczenie terenu: tereny zieleni urządzonej;
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Plac przyrodniczy ma stać się przestrzenią otwartą, łączącą funkcje rekreacyjne z informacyjnymi. Będzie to przestrzeń częściowo ekspozycyjna dla Muzeum WPN, jak również będzie stanowiła miejsce odpoczynku i punkt spotkań.
Projektowane elementy zagospodarowania	1. Obniżenie terenu, tak by uzyskać miejsce częściowo osłonięte od ulicy Niepodległości (zagłębienie ok. 1,0 m). 2. Plac z posadzką drewnianą z wbudowanymi ławkami drewniano-stalowymi oraz wbudowanymi stolikami 3. Ścieżka i schody – odnowienie. 4. Rampa/ zjeżdżalnia (komunikacja z Górą Filaretów) poprowadzona wzdłuż schodów. 5. Elementy ekspozycyjne i informacyjne dotyczące muzeum – elementy małej architektury (tablice informacyjne).

Projektowana zieleni:	Przebudowa trawnika – trawnik parkowy
	Zieleń pnąca porastająca kratę – trejaż biegnący za siedziskami/ ławkami stalowymi, jako osłona od ruchu ulicznego jak również na granicy z działką od strony schodów. Gatunki pnączy: winobluszcz pięcioklapowy; w. trójklapowy; wiciokrzew pomorski -odm. 'Belgica Select'; 'Graham Thomas' – długo kwitnie, 'Serotina'; jaśmin nagokwiatowy; hortensja pnąca;
	Rośliny okrywowe: trzmielina Fortuna „Radicanms”, „Emerald Gold”; irga Dammera „Radicanms”; „Skogholm”
	Projektowane przesadzenia drzew – przesadzenie 3 szt. Klonów jaworów pod zachodnią granicę terenu
	Dosadzenie 3 drzew kwitnacych
	Przeprowadzić cięcia sanitarne związane z wycinką gatunku inwazyjnego - robinia akacjowa.
Powierzchnia zieleni w ha, w %	0,0916 ha 76,3 %

PLAC PRZYRODNICZY - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

C. PLAC MIESZKAŃCÓW

Nr działki i obręb	591/4 , obręb 21
Powierzchnia	0, 2193 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem	Plac pomiędzy ul. Kolejową a ulicą Norwida, sąsiadujący poprzez ulicę od strony południowej z Biblioteką Miejską. Teren znajduje się w obszarze zabudowy mieszkalnej i mieszkalno-usługowej. Jednocześnie jest to pierwszy obszar zieleni publicznej na drodze osób przemieszczających się ze stacji kolejowej do centrum miasta.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Działka leży na obszarze mpzp pt.: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Międzyzdroje oraz planu zagospodarowania przestrzennego Centrum w Międzyzdrojach, w rejonie ulic: Cypriana Norwida, Kolejowej, Zwycięstwa”, przyjętego chwałą Nr XV/123/11 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dn. 27.09.2011 r. Przeznaczenie terenu: tereny zieleni urządzonej;
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Plac ma stanowić przestrzeń miejską, otwartą dla mieszkańców (miejsce spotkań, czytelnia na świeżym powietrzu). Teren społeczności, pomiędzy zabudowa wielorodzinna, przeznaczony na wypoczynek i nawiązywanie kontaktów z innymi ludźmi. Rezygnuje się z wyizolowanych żywopłotami alejek na rzecz ogólnodostępnej przestrzeni zieleni. Trawniki, na których będą umieszczone wielofunkcyjne drewniane podesty, mają spełniać funkcję rekreacyjną.
Projektowane elementy zagospodarowania	1. Strefa zabaw dzieci – jest to strefa zadrzewiona o nawierzchni piaskowej, z wielofunkcyjną zabawką (góra z tartanu) 2. Czytelnia - miejski regał książkowy, ustawiony na trawniku rekreacyjnym 3. Miejsce spotkań – drewniany trap z ustawionymi wzdłuż ławkami wraz z wielofunkcyjnymi drewnianymi podestami umiejscowionymi na

	terenie trawnika rekreacyjnego. 4. Bufor zieleni w postaci zbiorowiska wysokich traw. 5. Ścieżka wody – płytki zbiornik wodny z kładki 6. Dodatkowa ścieżka wykonana z materiału mineralnego, wodoprzepuszczalnego. Należy stosować naturalne materiały, woda, zieleń, plus kolor, oświetlenie
Stan istniejący zieleni i przebudowa	– Zieleniec położony w centralnej części miasta, zagospodarowany jest w sposób wynikający z kierunków ciążenia ruchu pieszego, przecinających się w środkowej jego części. Podkreślony jest on dodatkowo żywopłotem formowanym wysokości 1,1 m z żywotnika zachodniego biegnącym po obu stronach chodników, przy których, po obu stronach, w poszerzeniach ustawiono ławki – 18 sztuk. Powstał w ten sposób klasyczny, archaiczny układ „w kopertę”, wzbogacony funkcją osłoniętych od otoczenia gabinetów - placików wypoczynkowych. Korzystanie z nich przez osoby spożywające alkohol, następstwa tego, są powodem protestów zgłaszanych do władz przez okolicznych mieszkańców. – Żywopłoty wymagają likwidacji – Zieleniec posiada drzewostan w wieku 25 – 60 lat, składający się głównie z klonów i lip przeznaczony do adaptacji w nowym zagospodarowaniu. – Materiał roślinny z nowych nasadzeń (magnolia, lipy) zostanie odzyskany i wykorzystany przy przebudowie zieleńca. – Przyległa do terenu zieleńca, zlokalizowana przy ul. Norwida rabata bylinowa, stanowi element tymczasowego zagospodarowania. Zostanie zachowana w stanie istniejącym do czasu zabudowy działki nr 155. – Odnotowano występowanie gatunku inwazyjnego – sumaka octowca.
Projektowana zieleni:	Wymiana trawnika - trawniki rekreacyjne (odporne na czynnik deptania nawierzchnie trawiaste) zróżnicowane ze względów kompozycyjnych w dwu odcieniach: żywo-zielonym jasnym (z przewagą odmian traw o intensywnie zielonej barwie) i o odcieniu ciemno – sinozielonym (z przewagą odmian traw o sinej barwie). Nie należy stosować mieszanek nasion trawnikowych dla boisk sportowych gdyż szybko rosną, wymagają bardzo starannej pielęgnacji, częstego koszenia i intensywnego podlewania. Skład mieszanki nasion traw winien być zbliżony do następującego, z założeniem doboru najbardziej aktualnych odmian: życica trwała – 40%; wiechlina łąkowa – 15%; kostrzewa czerwona – 30%; kostrzewa kępowa – 15 %. Wykluczyć przy tym należy odmiany pastewne traw. Na oczyszczone podłoże rozłożona będzie warstwa substratu trawnikowego o grubości 15 cm o składzie z właściwą zawartość składników odżywczych i posiadającą zdolność magazynowania wody na dłuższy okres oraz warstwa 5 – 7 cm substratu glebowego zbrojonego siatką typu Netlon dla zapewnienia odporności na wydeptywanie. Trawniki te wymagają ciągłej pielęgnacji – koszenia (~1x na 7 dni), podlewania (konieczna instalacja sieci nawadniającej) i uzupełnień. Grupy wysokich traw ozdobnych – gatunki: Imperata Red Baron; Miskant Rotsilber; Miskant Variegata Trzęślica Molinia Variegata; Miskant Kleine Silberspine i inne. Drzewa atrakcyjnie kwitnące - wiśnie (w młodości wymagają podlewania 1x w tygodniu): - wiśnia piłkowana <i>Prunus serrulata</i> „Pink Perfection” (9 mh x 8 m) różowe kwiaty

Drzewa kwitnące - głóg pośredni *Crataegus x media* (3 szt.) kwiaty różowe 'Paul's Scarlet', 'Rubra', 'Rubra Plena', 'Crimson Cloud' i 'Plena'

Drzewa wysokie- uzupełnienie linii drzew pod południowej granicy terenu – lipa drobnolistna.

Przeprowadzić cięcia sanitarne związane z wycinką gatunku inwazyjnego – sumak octowiec.

Powierzchnia
zieleni w ha, w %

0,1572 ha (do powierzchni zieleni wliczono nawierzchnię piaskową, w którą zostały wkomponowane drzewa)

71,7 %

PLAC MIESZKAŃCÓW - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.co

D. PARK RZEŻB

Nr działki i obręb	251, Obręb 20
Powierzchnia/	0, 1801 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem	Plac na rogu ul. Zwycięstwa i Krasickiego, otoczony zabudową wielorodzinną i usługową. Przebiegający przez środek placu ciąg pieszy pełni rolę skrótu dla mieszkańców i turystów udających się w kierunku Alei Gwiazd i plaży.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Brak mpzp, brak wydanych decyzji o warunkach zabudowy; w SUIKZP teren przeznaczony na zielen parkową (ZP).
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Plac ma stanowić przestrzeń miejską, otwartą dla użytkowników, miejsce ekspozycji rzeźb. Utrzymanie istniejącego skrótu komunikacyjnego wraz z wyznaczonymi przestrzeniami do prezentacji rzeźb umożliwi nadanie nowego wymiaru artystycznego dla tego miejsca.
Projektowane elementy zagospodarowania	1. Ścieżka umożliwiająca ekspozycję rzeźb. 2. Miejsca do ekspozycji rzeźb pomiędzy istniejącymi drzewami (7 szt.) 3. Wbudowane elementy małej architektury – ławki wzdłuż ciągów pieszych. 4. Ścieżka z płytki granitowej – utrzymanie przebiegu istniejącego skrótu komunikacyjnego. 5. Wazon z kotwica do likwidacji.
Projektowana zielen:	Roślinność porastająca murek od strony ul. Krasickiego oraz krzewy płożące na obrzeżu zielenca od strony ul. Zwycięstwa: trzmielina Fortuna „Radicans”, „Emerald Gold”; irga Dammera „Radicans”; „Skogholm”; Trawnik parkowy – wymiana na nowy Drzewostan istniejący - cięcia sanitarne – usunąć suche konary w strefie ruchu pieszego, usunięcie gatunku inwazyjnego – robinia akacjowa (1 szt.)
Powierzchnia zieleni w ha, w %	0,1467 ha 81,6 %

PARK RZEŹB - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

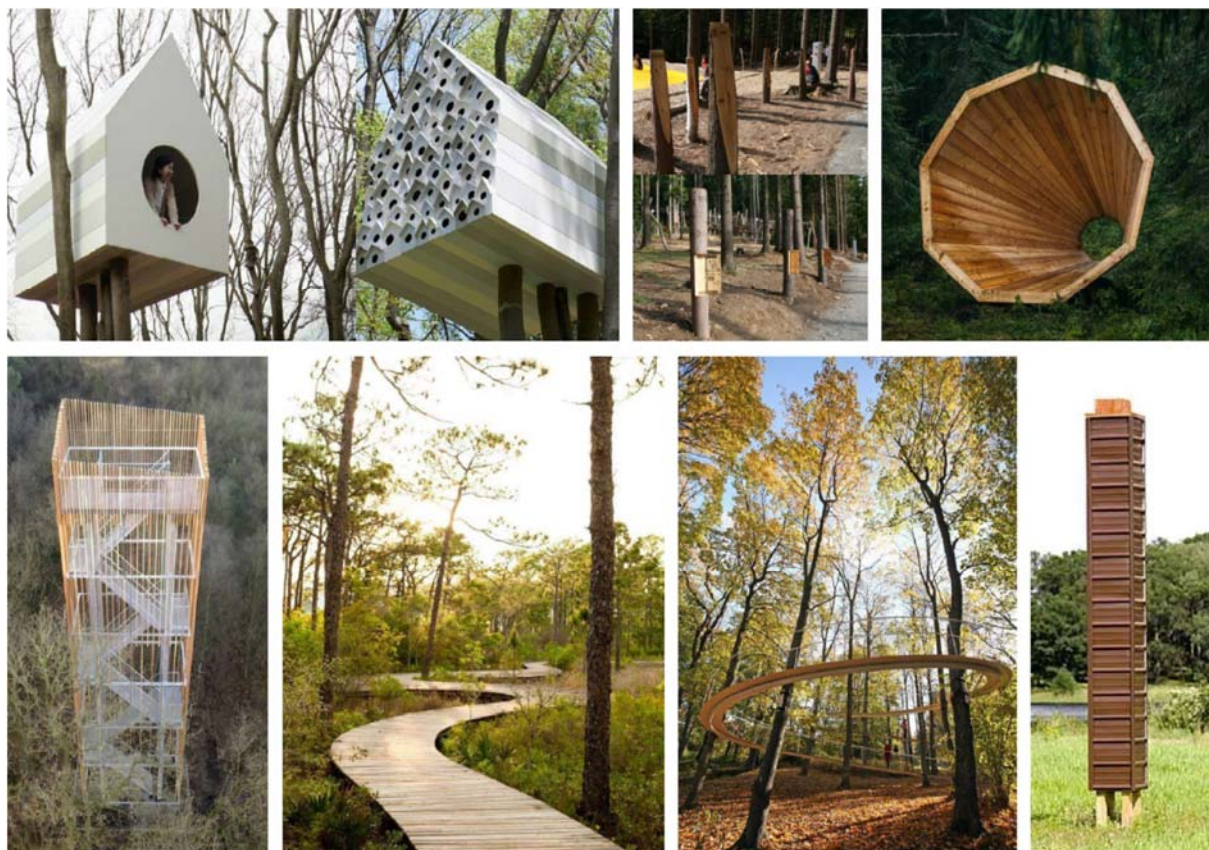
E. PARK LEŚNY

Nr działki i obręb	Część działki 173/12, Obręb 21
Powierzchnia	5,3070 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem	Obszar stanowiący obecnie teren zadrzewiony, użytkowany w części jako park linowy, znajdujący się pomiędzy ulicami Bukową i Przy Wodociągach/ Kolejowa, w pobliżu Szkoły Podstawowej Nr 1. Duże zróżnicowanie wysokości (ok. 45 m) oraz intensywne zadrzewienie predysponuje ten teren do zachowania naturalnego ukształtowania terenu oraz wykorzystania do celów edukacyjnych ze względu na sąsiedztwo SP Nr 1. Na terenie znajdują się ujęcia wód podziemnych. W pobliżu przebiega szlak pieszy zielony.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Brak mpzp, brak wydanych decyzji o warunkach zabudowy; w SUIKZP teren przeznaczony na zieleń parkową z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej (ZP/M).
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Wzmocnienie powiązań obszarów położonych na skraju miejscowości z systemem zieleni miejskiej. Aktywizacja terenów dotychczas słabo wykorzystywanych. Utworzenie przestrzeni dla edukacji przyrodniczej. Możliwość całorocznego wykorzystywania obszaru „parku leśnego” przez mieszkańców jak i również prowadzenie praktycznych zajęć przez szkołę. Dodatkowo wprowadzenie roślinności zapobiegającej osuwiską. Pozostawienie obszaru ukształtowanego w sposób naturalny.
Projektowane elementy zagospodarowania	1. Wieża obserwacyjna ażurowa (powyżej koron drzew) wraz z drewnianą rampą - usytuowana w najwyższym punkcie terenu. 2. Ścieżka drewniana - Ścieżka dydaktyczno- rekreacyjna. 3. Place drewniane - Punkty dydaktyczna łączące ścieżki piesze (5 szt.) 4. Ścieżka wykonana z materiału wodoprzepuszczalnego – alejki spacerowe. 5. Park linowy wśród drzew do zachowania.

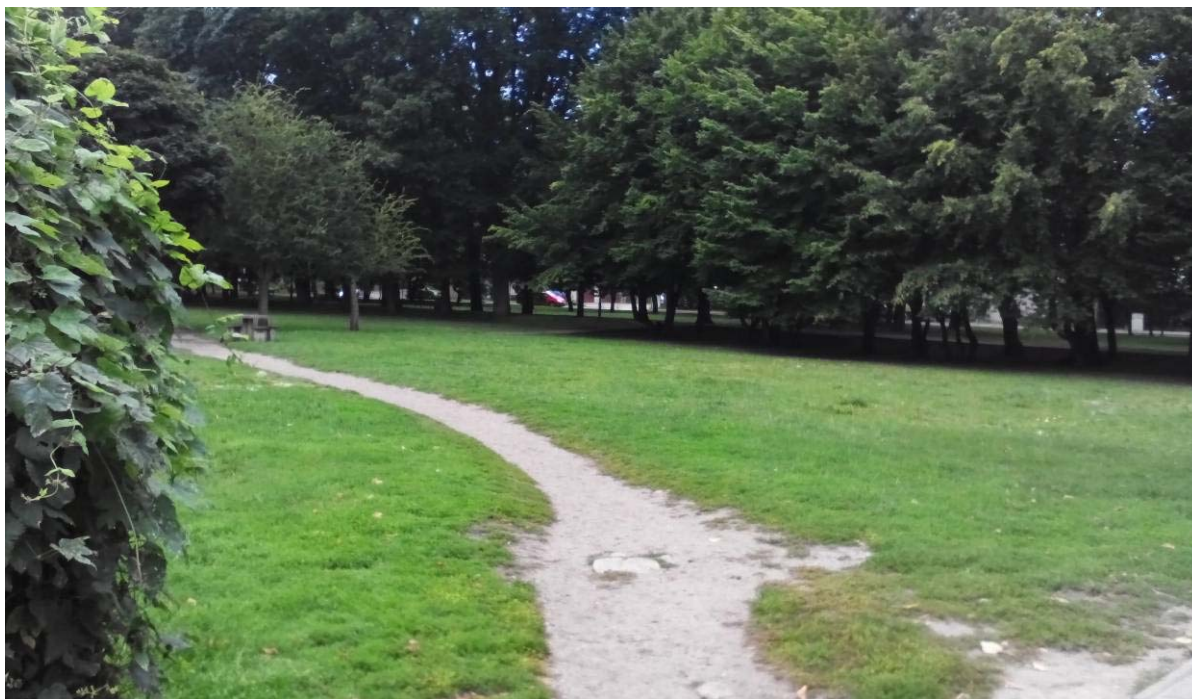
	6. Wieże dla jerzyków (2 szt.), Karmniki, poidła i budki dla ptaków 7. Budka do podglądania ptaków (1 szt.) 8. Umocnienie skarpy za pomocą roślinności okrywowej. 9. Drogi leśne posiadające nawierzchnię gruntową, wymagającą wzmocnienia - przebudowy dla pełnienia przez park funkcji obiektu rekreacyjnego w większym jak do tej pory zakresie.
Istniejąca zieleń:	Drzewostan leśny zbudowany jest z następujących gatunków: buk pospolity, dąb szypułkowy i sosna pospolita stanowiące skład podstawowy; klon pospolity, jarzab pospolity – gatunki dopełniające; robinia akacjowa i orzech włoski – gatunki sporadycznie występujące, głównie na obrzeżu; bez czarny, róża dzika, bluszcz pospolity – gatunki podszytu.
Projektowana zieleń:	Roślinność okrywowa - bluszcz pospolity, winobluszcz pięcioklapowy Roślinność leśna do uporządkowania Przeprowadzić cięcia sanitarne związane z wycinką gatunków inwazyjnych rosnących na obrzeżu: orzech włoski, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska. W ramach działań edukacji przyrodniczej założyć mini szkołę leśną Po dokładnym rozpoznaniu wprowadzić (w ramach przywracania naturalnego składu gatunkowego) gatunki biocenotyczne zgodne z siedliskiem potencjalnej roślinności naturalnej. Przy wybranych powierzchniach ustawić tablice informujące o biocenozach, naturalnej roślinności potencjalnej, fitosocjologii
Powierzchnia zieleni w ha, w %	4,9268 ha 92,8 %

PARK LEŚNY - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

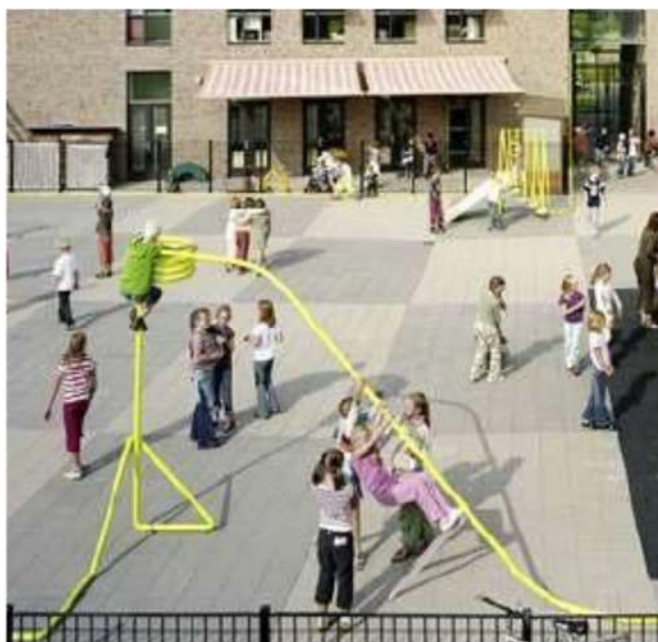
F. PARK ZDROJOWY

Nr działki i obręb	224/2, część działki nr 224/5, 264 obręb 20
Powierzchnia	0,6902 ha, 0,4226 ha, 0,9486 ha – łącznie 2,0614 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem.	Park Zdrojowy wpisany jest do rejestru zabytków, znajduje się w granicach strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej „B”. Obszar w większej części zagospodarowany w sposób zgodny z wytycznymi Konserwatora Zabytków. Park Zdrojowy znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie: Planetarium, Międzynarodowego Domu Kultury oraz Urzędu Miejskiego.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Dla działki nr 224/2 oraz 224/5 brak jest mpzp. Działka nr 264 leży na obszarze Planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego „Promenady” w Międzyzdrojach dotyczącego terenu w rejonie ulic: Park – 1000-lecia Państwa Polskiego – Krasickiego - Ksiąząt Pomorskich – Traugutta, zgodnie z którym ustalono następujące zasady zagospodarowania terenu: - dopuszcza się lokalizację wyłącznie obiektów małej architektury, ażurowych o wysokości do 3m kształtowanych jako elementy aranżacji parku jak np. altany, pergole, trejaże - ochrona starodrzewu wyznaczającego przebieg alei, a w szczególności istniejących okazów cisów i bluszczów - kształtowanie nawierzchni i elementów zagospodarowania ciągów spacerowych zgodnie z zasadami kształtowania stref wyciszonego ruchu. - Wstano również ustalenia kompozycyjne - miejsce plastycznie akcentowane
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Utrzymanie dotychczasowej funkcji parku jako reprezentacyjnej przestrzeni zieleni oraz aktywizowanie wschodniej części parku. Podkreślenie powiązań funkcjonalno-przestrzennych pomiędzy dwoma częściami parku oraz ul. Światowida (deptakiem miejskim)

Projektowane elementy zagospodarowania	1. Nowe przejście i aleje, związane z dotychczasowym sposobem korzystania/ przemieszczania się pieszych. 2. Wprowadzenie bramy ozdobnej, która zostanie przeniesiona z Alei Gwiazd. 3. Plac zabaw z nawierzchnią piaskową; wielofunkcyjne zabawki dla dzieci w konstrukcji stalowej, wpisujące się w charakter założenia parkowego. 4. Wielofunkcyjna siłownia plenerowa - Strefa aktywności fizycznej. 5. Akcent architektoniczny – altana kwietna. 6. Nowy plac – miejsce plastycznie akcentowane poprzez wstawienie altany kwietnej. 7. Mała architektura – ławki parkowe
Projektowana zieleni:	Aleje drzew – zachowanie/ uwypuklenie alejowego układu kompozycyjnego Zbiorowisko wielogatunkowych roślin rodzimych – przede wszystkim przy projektowanej altanie kwietnej. Ozdobne rośliny pnące m.in. przy altanie kwietnej: róże pnące – odmiany; wiciokrzew pomorski -odm. 'Belgica Select'; 'Graham Thomas' – długo kwitnie, 'Serotina'; hortensja pnąca; Trawnik parkowy – w części do wymiany, ze względu na montaż systemów nawadniających Wymiana trawnika - trawniki rekreacyjne (odporne na czynnik deptania nawierzchnie trawiaste) zróżnicowane ze względów kompozycyjnych. Nie należy stosować mieszanek nasion trawnikowych dla boisk sportowych gdyż szybko rosną, wymagają bardzo starannej pielęgnacji, częstego koszenia i intensywnego podlewania. Skład mieszanki nasion traw winien być zbliżony do następującego, z założeniem doboru najbardziej aktualnych odmian: życica trwała – 40%; wiechlina łąkowa – 15%; kostrzewa czerwona – 30%; kostrzewa kępowa – 15 %. Wykluczyć przy tym należy odmiany pastewne traw. Na oczyszczone podłoże rozłożona będzie warstwa substratu trawnikowego o grubości 15 cm o składzie z właściwą zawartość składników odżywczych i posiadającą zdolność magazynowania wody na dłuższy okres oraz warstwa 5 – 7 cm substratu glebowego zbrojonego siatką typu Netlon dla zapewnienia odporności na wydeptywanie. Trawniki te wymagają ciągłej pielęgnacji – koszenia (~1x na 7 dni), podlewania (konieczna instalacja sieci nawadniającej) i uzupełnień. Drzewostan istniejący - cięcia sanitarne – usunąć suche konary w strefie ruchu pieszego Projektowane dosadzenia – uzupełnienie układu kompozycyjnego gatunkami charakterystycznymi dla tego założenia parkowego : śliwa domowa , lipa szerokolistna , klon jawor, głąg jednoszyjkowy, wiąz szypułkowy brzoza brodawkowata.
Powierzchnia zieleni w ha, w %	1,5766 ha 76,5 %

PARK ZDROJOWY – INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

G. PLAC GWIAZD

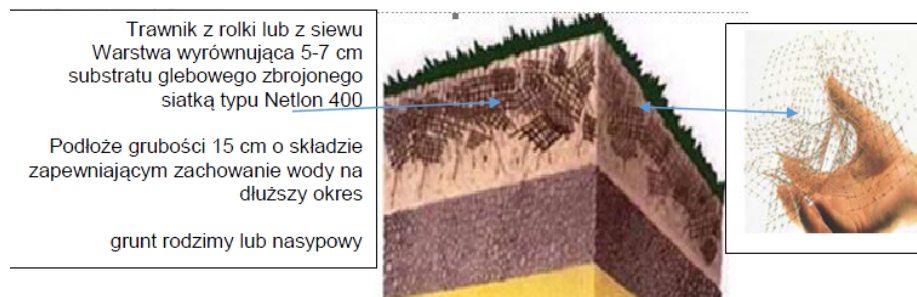

Nr działki i obręb	część działki nr 256, Obręb 20
Powierzchnia	1,3911 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z sąsiedztwem	Plac pomiędzy ul. Promenady Gwiazd a pasem technicznym Urzędu Morskiego. Obszar znajduje się w sąsiedztwie amfiteatru, Międzynarodowego Domu Kultury oraz hotelu Amber Baltic. Przez wschodnią część placu przebiega „Aleja Gwiazd” - jeden z symbolów miasta Międzyzdroje.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Brak mpzp, brak wydanych decyzji o warunkach zabudowy; W SUiKZP teren przeznaczony na zieleni parkową.
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Stworzenie przestrzeni centralnej miasta odpowiadającej intensywnemu wykorzystaniu przez turystów i kuracjuszy. Dostosowanie projektowanej zieleni do różnorodnej aktywności użytkowników oraz otwarcie terenu dla dużej ilości obserwatorów podczas organizowanych przez miasto corocznych cyklicznych imprez, w tym Festiwalu Gwiazd.
Projektowane elementy zagospodarowania	Plac został podzielony na strefy umożliwiające różne formy aktywności. 1. Strefa dzieci starszych (góra z tartanu oraz wielofunkcyjna zabawka w konstrukcji stalowej). 2. Strefa dzieci młodszych - zjeżdżalnie, wspinaczka, obszar z funkcją edukacyjną (wiatr, woda, ziemia). 3. Tarasy widokowe, naturalny amfiteatr - Podniesienie części terenu w sposób kaskadowy na wysokość ok. 2,8 m n.p.t. 4. Scena, podwyższenie (0,7 m n.p.t.) wykonana z granitowych płyt. 5. Poszerzenie Aleja Gwiazd – w tym przebudowa istniejącej części alei, w celu dostosowania jej do przenoszenia obciążeń związanych z komunikacją samochodową służb publicznych. 6. Łagodny stok, leżaki, wypoczynek 7. Ciąg pieszy (stalowo-drewniany) w koronach wydm - Nadmorska ścieżka piesza

8. Retencja wody – obszar pokryty zaimpregnowaną betonową posadzką, zagłębiony maksymalnie na 1,2 m, który czasowo może pełnić funkcję związaną z zatrzymaniem spływu powierzchniowego wody.
9. Zielony bufor
10. Aleja kwitnących wiśni - strefa wypoczynku w cieniu drzew - medytacja, joga, tai chi
11. Ścieżka światła – ażurowa posadzka

Projektowana zielen:

Trawniki rekreacyjne (odporne na czynnik deptania nawierzchnie trawiaste) zróżnicowane dla względów kompozycyjnych w dwu odcieniach: żywozielonym jasnym (z przewagą odmian traw o intensywnie zielonej barwie) i o odcieniu ciemno – sinozielonym (z przewagą odmian traw o sinej barwie). Nie należy stosować mieszanek nasion trawnikowych przeznaczonych na murawy boisk sportowych gdyż szybko rosną, wymagają bardzo starannej pielęgnacji, częstego koszenia i intensywnego podlewania. Są inaczej użytkowane. Skład mieszanki nasion traw winien być zbliżony do następującego, z założeniem doboru najbardziej aktualnych odmian: życica trwała – 40%; wiechlina łąkowa – 15%; kostrzewa czerwona – 30%; kostrzewa kępowa – 15 %. Wykluczyć przy tym należy odmiany pastewne traw. Teren trawników rekreacyjnych będzie wywyższony - nadbudowany nasypem, na który po zagęszczeniu, rozłożone będzie podłoże grubości 15 cm o składzie zapewniającym właściwą zawartość składników odżywczych i zdolność magazynowania wody na dłuższy okres oraz warstwa 5 – 7 cm substratu glebowego zbrojonego siatką typu Netlon dla zapewnienia odporności na wydeptywanie. Trawniki te wymagają ciągłej pielęgnacji – koszenia (~1x na 7 dni), podlewania (konieczna instalacja sieci nawadniającej) i uzupełnień.

Trawniki parkowe dobór gatunków i odmian traw (zróżnicowane warunki siedliskowe) – Koszenie: 3-4 razy w sezonie wegetacyjnym – Z czasem skład gatunkowy się zmienia.

Grupy wysokich traw ozdobnych – gatunki: Imperata Red Baron; Miskant Rotsilber; Miskant Variegata Trzęślica Molinia Variegata; Miskant Kleine Silberspine i inne

Rośliny zbiorowisk wydmych krzewy, byliny i trawy, jako ekspozycja – element edukacji przyrodniczej - z tablicami informacyjnymi i kodami QR dotyczącymi roślinności wydmy nadmorskiej. Zlokalizowane w pasie wydmy. Podstawowy dobór roślin:

krzew/drzewo - rokitnik zwyczajny (*Hippophae rhamnoides* L.); **trawy i byliny** - piaskownica zwyczajna (*Ammophila arenaria*); turzycza piaskowa (*Car ex arenaria*); **mikołajek nadmorski** (*Eryngium maritimum* L.); **groszek nadmorski** (*Lathyrus maritimus* L.); **lepiężnik kutnerowaty** (*Petasites spurius* Retz.); **honkenia piaskowa** (*Honckenya peploides*); **rukwiel nadmorska bałtycka** (*Cakile maritima* ssp. *baltica*); **wydmuchrzyca piaskowa** (*Leymus*

arenarius); *sałata tatarska* (*Lactuca tatarica*); rozchodnik ostry (*Sedum acre*); rogownica pięciopręcikowa (*Cerastium semidecandrum*); macierzanka piaskowa (*Thymus serpyllum*); **goździk kartuzek** (*Dianthus carthusianorum*); goździk kropkowany (*Dianthus deltoides*); szczotlica siwa (*Corynephorus canescens*) i wiele innych.

Drzewa kwitnące - wiśnie (w młodości wymagają podlewania 1x w tygodniu). Odmiany stosowne do budowy alei kwitnącej wiśni : - wiśnia piłkowana *Prunus serrulata* „Pink Perfection” (9 mh x 8 m) różowe kwiaty; - j.w. - „Kanzan” stara odmiana do 10 mh x 8 m, nie owocuje, różowe kwiaty.

Drzewa kwitnące - głóg pośredni (*Crataegus x media*) kwitnące na różowo 'Paul's Scarlet', 'Rubra', 'Rubra Plena', 'Crimson Cloud' i 'Plena'

Drzewa wysokie- Uzupełnienie ciągu drzew od strony południowej – lipa szerokolistna (4 szt.)

Krzewy: lawenda (*lavandula angustifolia*); oraz niskie, płozące gatunki – trzmielina fortuna – odmiany niskie; irga Dammera Należy wykluczyć tworzenie osłon z wyższych krzewów.

Fragment urządnego ogrodu w zachodniej części Placu Gwiazd, z dużą ilością zgeometryzowanych, strzyżonych form, należy zachować. Za pomocą regularnego, kształtowanego **żywoplotu z cisów** należy oddzielić fragment istniejącego ogrodu od projektowanego zagospodarowaniu placu.

Przeprowadzić cięcia sanitarne związane z wycinką gatunków inwazyjnych: Klon jesionolistny i robinia akacjowa.

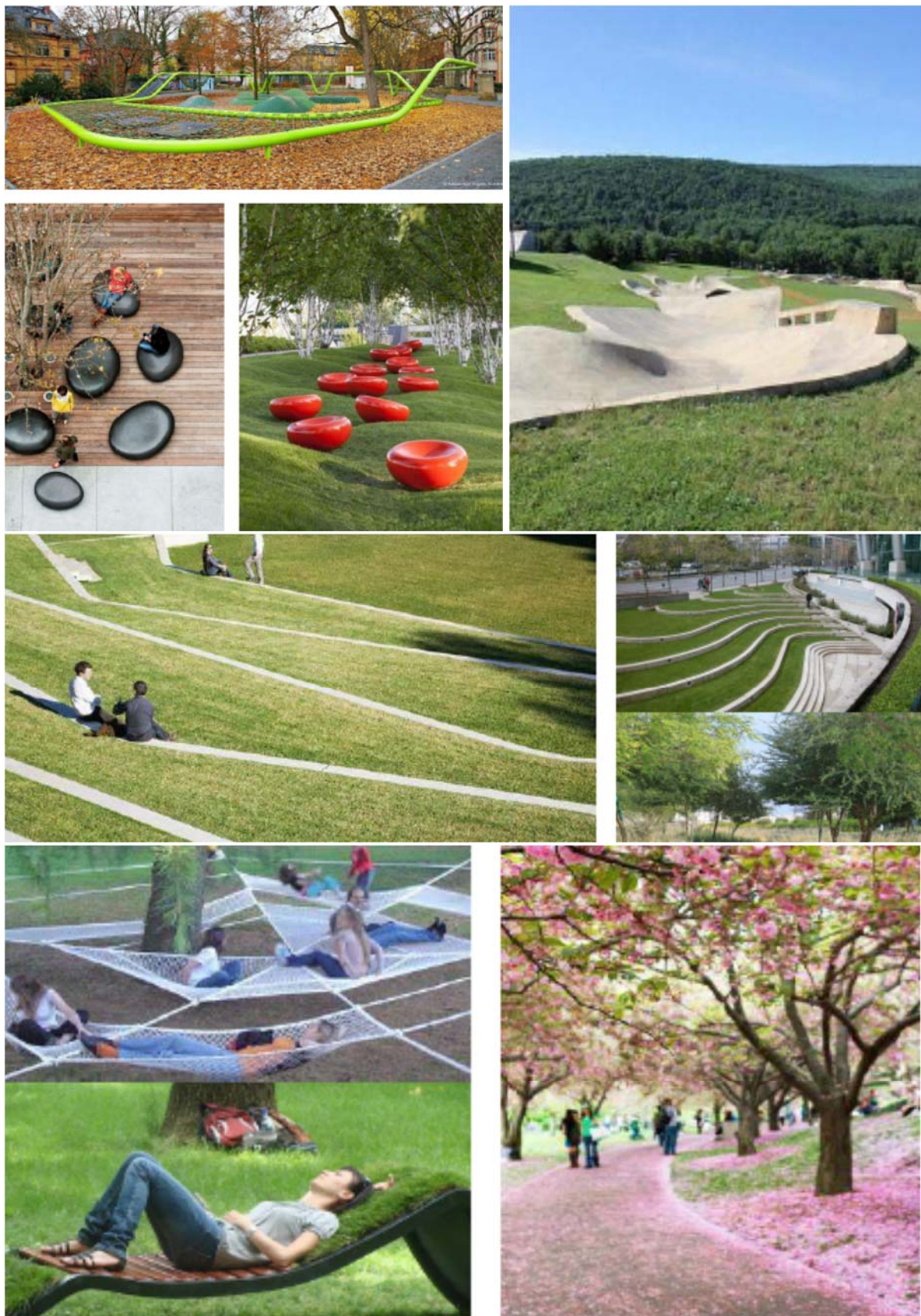
Istniejący starodrzew należy dokładnie zinwentaryzować. Wybrane w drodze waloryzacji do zachowania drzewa cennych gatunków adaptować do nowego zagospodarowania (z wykluczeniem nadbudowy terenu powyżej 30 cm) a w trakcie prac budowlanych objąć szczególną ochroną.

Powierzchnia zieleni w ha, w %	0,7460 ha 53,6 %
--------------------------------	----------------------------

Źródło: <http://www.oosterparkfestival.nl/bruisende-buurt-door-de-festivals-in-oosterpark/>

PLAC GWIAZD - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

H. PARK AKTYWNOŚCI

Nr działki i obręb	73, Obręb 20
Powierzchnia	0,7451 ha
Rodzaj użytku	BZ – teren rekreacyjno-wypoczynkowy
Opis obszaru wraz z otoczeniem	Plac między wydrami a ulicą usytuowany przy ul. Bohaterów Warszawy, obecnie nie zagospodarowany.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Obszar leży w granicach obowiązującego mpzp przyjętego Uchwałą Nr IX/75/07 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 19 kwietnia 2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Promenady Zachodniej w Międzyzdrojach. Plan ustalił nakaz przestrzegania zasad wynikających z ochrony przed degradacją warunków abiotycznych istniejących siedlisk, a zwłaszcza: ochrony przed degradacją gruntów, pogarszania stosunków gruntowo-wodnych, stanu czystości wód podziemnych oraz powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego.
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Miejsce spotkań towarzyskich o charakterze przestrzeni otwartej. Dopuszcza się tu niezaplanowany przemieszczanie po terenie zieleni, tworząc otwarty ogólnodostępny park. Jest to miejsce gdzie można wypocząć, nawiązać kontakty z innymi ludźmi, aktywnie spędzić czas.
Projektowane elementy zagospodarowania	1. Strefa pikniku 2. Strefa zabaw dzieci 3. Nadmorska ścieżka piesza 4. Rekreacja aktywna - tenis stołowy 5. Rekreacja aktywna - badminton 6. Rekreacja aktywna - siatkówka 7. Rekreacja aktywna - otwarta strefa gier 8. Miejsce spotkań
Projektowana zieleń:	Rośliny zbiorowisk wydmych krzewy, byliny i trawy, jako ekspozycja – element edukacji przyrodniczej - z tablicami informacyjnymi i kodami QR dotyczącymi roślinności wydmy nadmorskich. Zlokalizowane w pasie wydmy

stanowi kontynuację szlaku. Podstawowy dobór roślin: krzew/drzewo - rokitnik zwyczajny (*Hippophae rhamnoides* L.); trawy i byliny - piaskownica zwyczajna (*Ammophila arenaria*); turzycza piaskowa (*Car ex arenaria*); mikołajek nadmorski (*Eryngium maritimum* L.); groszek nadmorski (*Lathyrus maritimus* L.); lepieźnik kutnerowaty (*Petasites spurius* Retz.); honkenia piaskowa (*Honkenya peploides*); rukwiel nadmorska bałtycka (*Cakile maritima* ssp. *baltica*); wydmuchrzyca piaskowa (*Leymus arenarius*); sałata tatarska (*Lactuca tatarica*); rozchodnik ostry (*Sedum acre*); rogownica pięciopęcikowa (*Cerastium semidecandrum*); macierzanka piaskowa (*Thymus serpyllum*); goździk kartuzek (*Dianthus carthusianorum*); goździk kropkowany (*Dianthus deltoides*); szczotlica siwa (*Corynephorus canescens*) i wiele innych.

Trawniki rekreacyjne (odporne na czynnik deptania nawierzchnie trawiaste) zróżnicowane dla względów kompozycyjnych w dwu odcieniach: żywo-zielonym jasnym (z przewagą odmian traw o intensywnie zielonej barwie) i o odcieniu ciemno – sinozielonym (z przewagą odmian traw o sinej barwie). Nie należy stosować mieszanek nasion trawnikowych przeznaczonych na murawy boisk sportowych gdyż szybko rosną, wymagają bardzo starannej pielęgnacji, częstego koszenia i intensywnego podlewania. Są inaczej użytkowane. Skład mieszanki nasion traw winien być zbliżony do następującego, z założeniem doboru najbardziej aktualnych odmian: życica trwała – 40%; wiechlina łąkowa – 15%; kostrzewa czerwona – 30%; kostrzewa kępowa – 15 %. Wykluczyć przy tym należy odmiany pastewne traw. Teren trawników rekreacyjnych będzie wywyższony - nadbudowany nasypem, na który po zagęszczeniu, rozłożone będzie podłoże grubości 15 cm o składzie zapewniającym właściwą zawartość składników odżywczych i zdolność magazynowania wody na dłuższy okres oraz warstwa 5 – 7 cm substratu glebowego zbrojonego siatką typu Netlon dla zapewnienia odporności na wydeptywanie. Trawniki te wymagają ciągłej pielęgnacji – koszenia (~1x na 7 dni), podlewania (konieczna instalacja sieci nawadniającej) i uzupełnień.

Tawnik parkowy o zwiększonej odporności na deptanie z zastosowaniem, odpowiedniego do tego, substratu glebowego.

Drzewa: -jarzab szwedzki - gat. o zwiększonej odporności, klon jawor

Drzewa kwitnące - głóg pośredni (*Crataegus x media*) kwitnące na różowo 'Paul's Scarlet', 'Rubra', 'Rubra Plena', 'Crimson Cloud' i 'Plena'.

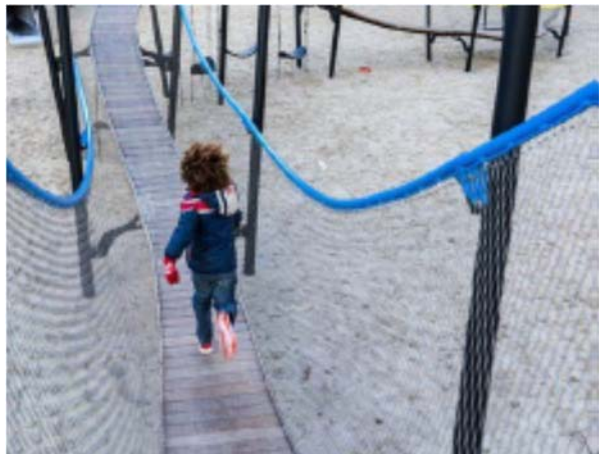
Krzewy - umiarkowanie: lawenda (*lavandula angustifolia*); oraz niskie, płożące gatunki – trzmielina fortuna – odmiany niskie; irga Dammera. Należy wykluczyć tworzenie osłon z wyższych krzewów.

Istniejący starodrzew należy dokładnie zinwentaryzować. Wybrane w drodze waloryzacji do zachowania drzewa cennych gatunków adaptować do nowego zagospodarowania (z wykluczeniem nadbudowy terenu powyżej 30 cm) a w trakcie prac budowlanych objąć szczególną ochroną.

Cięciami selekcyjnymi należy objąć topolę kanadyjską, topolę osikę, czeremchę amerykańską i robinie akacjową oraz różę pomarszczoną, szczególnie szkodliwą dla roślinności nadmorskiej.

Powierzchnia zieleni w ha, w %	0,5082 ha 68,2 %
--------------------------------	---------------------

PARK AKTYWNOŚCI – INSPIRACJE#

Źródło: pl.pinterest.com

I. PARK POPOŁUDNIOWY

Nr działki i obręb	60/6, Obręb 20
Powierzchnia	0,2682 ha
Rodzaj użytku	BI – inne tereny zabudowane
Opis obszaru	Plac między wydrami a ulicą usytuowany przy zachodniej części ul. Bohaterów Warszawy. Jest to najbardziej wysunięty na zachód fragment przestrzeni publicznej, stanowiący jednocześnie punkt wejścia na tereny leśne.
Ustalenia MPZP, wydane decyzje	Obszar leży w granicach obowiązującego mpzp przyjętego Uchwałą Nr IX/75/07 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 19 kwietnia 2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Promenady Zachodniej w Międzyzdrojach. Plan ustalił nakaz przestrzegania zasad wynikających z ochrony przed degradacją warunków abiotycznych istniejących siedlisk, a zwłaszcza: ochrony przed degradacją gruntów, pogarszania stosunków gruntowo-wodnych, stanu czystości wód podziemnych oraz powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego.
Cel przekształceń i zagospodarowania terenu	Jest to miejsce gdzie można wypocząć, nawiązać kontakty z innymi ludźmi i odnowić siły. Jednocześnie jest to teren, który stanowi „bramę wejściową” na tereny Lasów Państwowych, co umożliwi włączenie systemu miejskiej zieleni do istniejącego bogactwa przyrodniczego gminy.
Projektowane elementy zagospodarowania	1. Nadmorska ścieżka piesza 2. Miejsce spotkań – trawnik rekreacyjny 3. Trafostacja w pnączach 4. Strefa gier planszowych na trawniku 5. Ścieżka rowerowa
Projektowana zielen:	Rośliny zbiorowisk wydmych krzewy, byliny i trawy, jako ekspozycja – element edukacji przyrodniczej na szlaku wydmy nadmorskich – kontynuacja - z tablicami informacyjnymi i kodami QR dotyczącymi roślinności. Podstawowy dobór roślin: krzew/drzewo - rokitnik zwyczajny (<i>Hippophae rhamnoides</i> L.);

trawy i byliny - piaskownica zwyczajna (*Ammophila arenaria*); turzycza piaskowa (*Car ex arenaria*); mikołajek nadmorski (*Eryngium maritimum* L.); groszek nadmorski (*Lathyrus maritimus* L.); lepiężnik kutnerowaty (*Petasites spurius* Retz.); honkenia piaskowa (*Honckenya peploides*); rukwiel nadmorska bałtycka (*Cakile maritima* ssp. *baltica*); wydmuchrzyca piaskowa (*Leymus arenarius*); sałata tatarska (*Lactuca tatarica*); rozchodnik ostry (*Sedum acre*); rogownica pięciopręcikowa (*Cerastium semidecandrum*); macierzanka piaskowa (*Thymus serpyllum*); goździk kartuzek (*Dianthus carthusianorum*); goździk kropkowany (*Dianthus deltoides*); szczotlicha siwa (*Corynephorus canescens*) i wiele innych.

Wymiana trawnika – trawnik parkowy o zwiększonej odporności na deptanie z zastosowaniem, odpowiedniego do tego, substratu glebowego.

Łąki kwietne (trawniki łąkowe) – Skład gatunkowy – odpowiednik siedliska lokalnego. Gatunki roślin nietrawiastych - kwitnienie lokalnych gatunków, takich jak: macierzanka piaskowa, goździk kartuzek, goździk kropkowany, goździk kartuzek, sałata tatarska, rogownica pięciopręcikowa i inne. Ekstensywna pielęgnacja związana jest z koszeniem 2- 3 razy/sezon wegetacyjny .

Roślinność pnąca na osłonę budynku trafostacji: wiciokrzew pomorski -odm. 'Belgica Select'; 'Graham Thomas', 'Serotina'; bluszcz pospolity, winobluszcz pięcio i trójklapowy.

Drzewa: jarząb szwedzki - gat. lokalny o zwiększonej odporności, lipa drobnolistna, klon jawor.

Istniejący starodrzew należy dokładnie zinventaryzować. Wybrane w drodze waloryzacji do zachowania drzewa cennych gatunków adaptować do nowego zagospodarowania (z wykluczeniem nadbudowy terenu powyżej 30 cm) a w trakcie prac budowlanych objąć szczególną ochroną. Cięciami selekcyjnymi należy objąć topolę kanadyjską, topolę osikę, czeremchę amerykańską i robinie akacjową.

Powierzchnia zieleni w ha, w %	0,1773 ha 66,2 %
--------------------------------	---------------------

PARK POPOŁUDNIOWY - INSPIRACJE

Źródło: pl.pinterest.com

6. Połączenia terenów objętych opracowaniem – system zieleni.

Międzyzdroje usytuowane są między rozległymi - o bardzo wysokim potencjale przyrodniczym - obszarami Wolińskiego Parku Narodowego, Zalewu Szczecińskiego i kompleksem lasów ochronnych Prztyr wzdłuż wybrzeża Bałtyku.

Wybrane, objęte opracowaniem powierzchnie zieleni, funkcjonujące jako samodzielne obiekty, tworzą wraz z zielenią towarzyszącą innym obiektom (zieleni uliczna, osiedlowa, szkolna itp.) system miejscami ciągły, miejscami rozcłódkowany przestrzennie. Tereny objęte opracowaniem, mozaikowo wkomponowane w istniejący układ, wymagają działań zmierzających do wzmocnienia tych powiązań, do tworzenia zielonych korytarzy, które obok szeroko rozumianych funkcji ekologicznych, będą również przestrzenią zamieszkania w otoczeniu o wyższym komforcie.

Można zaobserwować układ biegnący od terenów Wolińskiego Parku Narodowego przez Park Leśny przy ulicy Bukowej ciągnący się dalej w kierunku Parku Zdrojowego. Na tym odcinku system zieleni ulicznej jest najbardziej rozcłódkowany i wymaga uzupełnień. Na odcinku od Parku Zdrojowego do zachodniej części ul. Bohaterów Warszawy, ciągi zieleni posiadają charakter ciągły, składający się z nasadzeń przyulicznych oraz dużych terenów otwartych wykorzystywanych rekreacyjnie. Wśród nasadzeń dominuje klon jawor oraz klon pospolity. Przy nowo zrealizowanym placu przy wejściu do moło oraz w jego sąsiedztwie przeważają nowe nasadzenia jarzębów.

Stan zieleni przyulicznej jest zróżnicowany. Przy ul. Bohaterów Warszawy obserwuje się nasadzenia w złym stanie posiadające zbyt mało przestrzeni na rozrost korzeni oraz pobór wody. Sytuacja jest zdecydowanie lepsza na centralnym obszarze promenady, który został zrewitalizowany w ostatnich latach. Drzewa na tym obszarze posiadają odpowiednią powierzchnię terenów przepuszczalnych, umożliwiającą im prawidłowy wzrost. Konieczne jest poszerzenie przepuszczalnej części terenu poprzez usunięcie fragmentów kostki brukowej wokół drzew na pozostałych odcinkach ulicy Bohaterów Warszawy. Należy również uzupełnić braki w pasmach zieleni przyulicznej pamiętając jednocześnie, że drzewa nie mogą zasłaniać interesujących części elewacji budynków. Materiał do nowych nasadzeń powinien być dostosowany do lokalnych warunków klimatycznych. Rośliny powinny być zdrowe oraz prawidłowo uformowane z zachowaniem charakterystycznego dla gatunku i odmiany pokroju, wysokości, średnicy i długości pędów.

Rysunek 6. Zieleni przyuliczna – ul. Bohaterów Warszawy

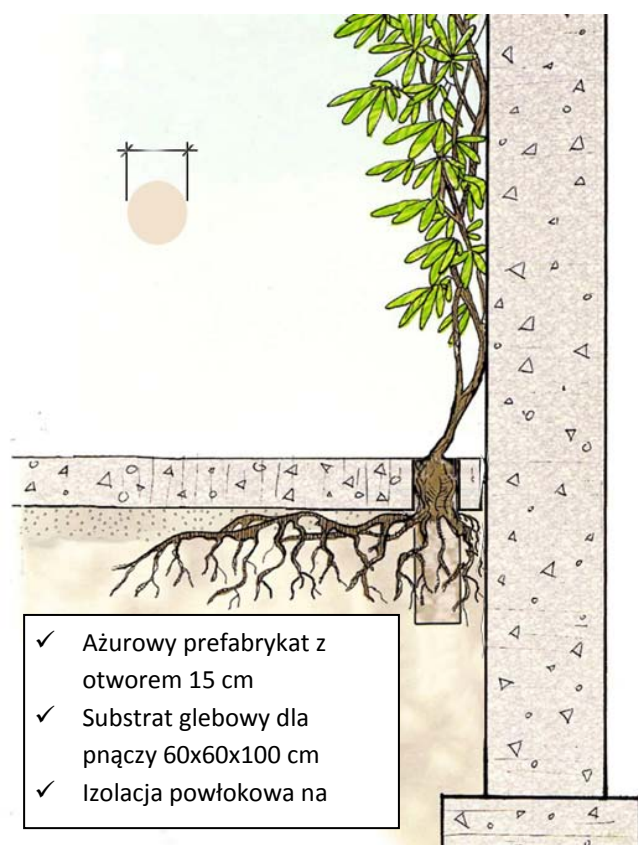
System korzeniowy powinien być dobrze wykształcony zwarty i odpowiedni do wieku rośliny i sposobu uprawy. Nie zaleca się stosowania drzew iglastych, ponieważ charakteryzują się one mniejszą odpornością na zanieczyszczenia od drzew liściastych. Przy nasadzeniach alejowych należy unikać gatunków inwazyjnych, łatwo się rozprzestrzeniających w niekontrolowany sposób w środowisku (np. robinia akacjowa). W uzupełnianiu istniejących ciągów drzew sugeruje się zastosowanie gatunków rodzimych.

Uzupełnienie istniejących nasadzeń i utworzenie spójnego systemu zieleni miejskiej sprawi, że układ przestrzenny miasta będzie bardziej czytelny i jednoznaczny. Działania te wpłyną również pozytywnie na wzmocnienie znaczenia systemu zieleni miejskiej w Międzyzdrojach jako korytarza ekologicznego.

Zakres nasadzeń w ramach rewitalizacji istniejących układów alejowych oraz dla wzmocnienia połączeń w lokalnym systemie zieleni miejskiej przedstawiono w tabeli nr 1. Są tam wymienione wybrane gatunki pnączy i odmiany drzew o niewielkich - dostosowanych do często ciasnych wnętrza miejskich Międzyzdrojów o koronach kształtujących się samoistnie.

Sposobem umożliwiającym zwiększenie zasobów zieleni w mieście, na tworzenie ciągłości, powiązań w systemie zieleni miejskiej, jest również – obok drzew - wprowadzanie pnączy na budynki oraz na odrębne konstrukcje nośne. Należy również stworzyć im dogodne do wzrostu podłoże wbudowując Substrat glebowy dla pnączy 60x60x100 cm.

Rysunek 7. Budowa siedliska dla pnączy przy ścianie budynku lub muru oporowego

Rysunek 8. Drzewa o małych gabarytach w prowadzone w trudnych warunkach miejskich

Tabela 1. Zestawienie ilościowe drzew i pnączy do nasadzeń przyulicznych w ramach wzmacniania ciągów zieleni.

Nazwa ulicy	DRZEWA		PNĄCZA	
	GATUNEK	SZT.	GATUNEK	SZT.
Bohaterów Warszawy	klon pospolity "globosum" <i>Acer platanoides 'Globosum'</i>	30	-	-
Światowida	wiśnia osobliwa Umbraculifera <i>Prunus eminens 'Umbraculifera'</i>	15	Winobluszcz, bluszcz pospolity, trzmielina fortuna róża pnąca, ognik szkarłatny	25
Kolejowa	klon pospolity "globosum" <i>Acer platanoides 'Globosum'</i>	8	Winobluszcz, trzmielina fortuna	30
Norwida	klon pospolity "globosum" <i>Acer platanoides 'Globosum'</i>	4	Winobluszcz, trzmielina fortuna, ognik szkarłatny	12
Leśna	surmia bignoniowa Nana <i>Catalpa bignonioides 'Nana'</i>	6	-	-
M. Dąbrowskiej	platan klonolistny Alphen's Globe (<i>Platanus hispanica 'Alphen's Globe'</i>)	7	Winobluszcz, bluszcz pospolity, trzmielina fortuna, róża pnąca, ognik szkarłatny	19

7. Podsumowanie i rekomendacje

➤ Wpływ projektu na ograniczenie hałasu.

Skutecznym sposobem ograniczenia wpływu hałasu na otoczenie jest stworzenie bariery przestrzennej pomiędzy źródłem hałasu a odbiorcą. W warunkach przestrzeni zurbanizowanej wprowadzenie nasypów ziemnych bądź ekranów jest często niemożliwe. W Koncepcji wskazuje się trzy elementy ograniczające zasadniczo wpływ hałasu:

- Na terenach C „Plac Mieszkańców”, H „Plac Aktywności” oraz I „Plac Południowy” proponuje się uzupełnienie istniejących ciągów zieleni wysokiej od strony południowej tak aby tworzyły one spójną barierę akustyczną oddzielającą tereny zieleni rekreacyjnej od układu komunikacji samochodowej.
- na terenie B „Plac Przyrodniczy” projektuje się ekrany akustyczne w postaci trejaży pokrytych gęsto pnączami. Konstrukcje te są umieszczone bezpośrednio za siedziskami i stanowią oprócz walorów estetycznych, element naturalnego ekranu oddzielającego siedzących od ruchu samochodowego. Dodatkowo miejsce to jest obniżone ok. 1,0 m w stosunku do otoczenia.
- Na terenie G „Plac Gwiazd” proponuje się wykonanie sztucznego wyniesienia na wysokość ok. 2,8 m n.p.t. Będzie to nasyp z pokrywą trawiastą, który będzie powodował efekt tłumiący. Pomiędzy projektowanym wzniesieniem i wydrami zostały zaprojektowane place zabaw.

➤ Wpływ projektu na poprawę jakości powietrza

Głównym celem Koncepcji było zintegrowanie systemów zieleni miejskiej i pozamiejskiej (teren parku WPN oraz tereny leśne po zachodniej stronie miasta) zgodnie z dominującymi kierunkami wiatrów. Głównymi ciągami przepływu powietrza jest układ dróg (ul. Bohaterów Warszawy – Promenada Gwiazd), które zgodnie z założeniami mają stworzyć korytarz zieleni zachód – wschód. Do Koncepcji wykorzystano Różę wiatrów opracowaną na podstawie rozkładu kierunków i prędkości wiatru z okresu IV - IX (kolor niebieski) oraz X-III (kolor czerwony) z wielolecia 1971-2000 z najbliższej stacji pomiarowej (Świnoujście). Podane wartości są wartościami procentowymi (Źródło: Kozmiński C.,

Miachalska B., Czarnecka M., Klimat Województwa Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie / Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2012)

➤ **Wpływ projektu na zatrzymanie, bądź zmniejszenie spływu powierzchniowego wody**

- Zmniejszona erozja gleby i spływu wód będzie zapewniona poprzez utrzymanie pokrywy roślinnej (roślinność okrywowa) na terenach o dużym spadku (Zielona Brama, Park Leśny)
- Na terenach pokrytych trawnikami rekreacyjnymi użyto systemów wzmocnionej nawierzchni trawiastej (zapewniono powierzchnię wodoprzepuszczalną, gwarantującą szybkie odprowadzanie wody do gruntu).
- Część ścieżek została zaprojektowana z materiałów wodoprzepuszczalnych.

➤ **Możliwości poszerzenia zakresu Koncepcji i analizowane alternatywne lokalizacje.**

Podczas analizy terenu brano pod uwagę dwie dodatkowe/ alternatywne lokalizacje, z przyczyn formalno-prawnych nie można było wskazać tych obszarów do Koncepcji:

- Działka nr 227, obręb Międzyzdroje 20, - przylegająca bezpośrednio do obszarów objętych Koncepcją zieleni. Wchodzi również w skład Parku Zdrojowego, który jest wpisany do rejestru zabytków. W chwili obecnej stanowi grunt należący do Skarbu Państwa. Gmina jest w trakcie pozyskiwania tego terenu na cele terenów publicznych, ogólnodostępnych. Na dzień składania aplikacji konkursowej nie można było pozyskać prawa do dysponowania gruntem.

Ze względu na podejście kompleksowe rekomenduje się aby w dalszych pracach planistycznych uwzględnić w zagospodarowaniu Parku Zdrojowego również obszar działki 227, bezpośrednio przyległej do urządzonej części parku.

- Obszar nowego centrum. Miasto Międzyzdroje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pomiędzy ulicami Komunalną, Niepodległości, Gryfa Pomorskiego i Nowomyśliwską zakłada utworzenie nowego centrum miasta z takimi budynkami jak ratusz miejski, biblioteka, ośrodek pomocy społecznej, przychodnie zdrowia oraz rynek. Docelowym działaniem powinno być połączenie obszarów zieleni miejskiej zawartych w Koncepcji z projektowanym obszarem nowego centrum. Obszarem tym zarządza spółka „Nowe Centrum” sp. z o.o. Na tym etapie projektowym, ze względu na harmonogram prowadzenia prac na terenie nowego centrum, nie ma możliwości włączenia tego terenu do zakresu Koncepcji zieleni.

➤ **Zasada określenia nowych terenów zieleni**

Wszystkie tereny, które na dzień opracowania Koncepcji nie stanowiły urządzonej przestrzeni zieleni miejskiej zostały zakwalifikowane jako nowe tereny.

Zgodnie z art. 5 ust. 21 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880 z późniejszymi zmianami) tereny zieleni to tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

8. Zestawienia tabelaryczne powierzchni terenów biologicznie czynnych, zakresu i ilości nowych nasadzeń.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni terenów biologicznie czynnych¹

Nr	Nazwa terenu	Nr działki/ powierzchnia	Aktualny stan zagospodarowania – szczegółowo opisany w „Analizie stanu zieleni wraz z inwentaryzacją ogólną”	Udział powierzchni terenów biologicznie czynnych wg Koncepcji	
				w ha	w %
A.	Zielona Brama	286, obręb 21/ 0,2079 ha	Nieregularnie porośnięta skarpa	0,1930 ha	92,8 %
B.	Plac Przyrodniczy	258, obręb 21/ 0,1200 ha	Skwer ze zdegradowaną zielenią	0,0916 ha	76,3 %
C.	Plac mieszkańców	591/4 , obręb 21/ 0, 2193 ha	Zieleniec z mocno wyodrębnionymi, za pomocą wysokich żywopłotów, ciągami pieszymi – wymaga przebudowy i dopasowania do pełnienia funkcji ogólnodostępnej przestrzeni zieleni	0,1572 ha	71,7 %
D.	Park rzeźb	251, Obręb 20/ 0,1801 ha	Pielęgnowany zieleniec bez określonych funkcji użytkowych, obecnie pełniący funkcję skrótu komunikacyjnego	0,1470 ha	81,6 %
E.	Park Leśny	Część działki 173/12, Obręb 21/ 5,3070 ha	Obszar o cechach kompleksu leśnego zewidencjonowany jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowy	4,9268 ha	92,8 %
F.	Park Zdrojowy	224/2, część działki nr 224/5, 264 obrub 20/ 0,6902 ha, 0,4226 ha, 0,9486 ha = 2,0614 ha	Część Parku Zdrojowego niezagospodarowana (dz. nr 264) wymaga dostosowania do wskazań konserwatorskich	1,5766 ha	76,5 %
G.	Plac Gwiazd	część działki nr 256, Obręb 20/ 1,3911 ha	Zagospodarowana część zachodnia ok. 0,1046 ha tzw. „ogród angielski”. Pozostały obszar nieorganizowany, z wydeptaną i zniszczoną powierzchnią trawnika. Konieczność całkowitej przebudowy poza „ogrodem angielskim”	0,7460 ha, w tym istniejące założenie ogrodowe	53,6 %
H.	Park Aktywności	73, Obręb 20/ 0,7451 ha	Niezorganizowana, wydeptana przestrzeń. Podłoże glebowe jest ubogie.	0,5082 ha	68,2 %

¹ Zestawienie nie zawiera terenów tj. nawierzchnie piaskowe czy ścieżki z materiałów mineralnych, wodoprzepuszczalnych.

			Trawniki są w zróżnicowanym stanie, te znajdujące się przy ciągach pieszych, w zasięgu korzeni i pod okapem drzew – są w znacznie gorszej kondycji. Stan zdrowotny drzew jest zróżnicowany.		
I.	Park Popołudniowy	60/6, Obręb 20/ 0,2682 ha	Tak jak wyżej w Parku Aktywności	0,1773 ha	66,2 %

Tabela 3. Zestawienie tabelaryczne wskaźników dotyczących powierzchni zieleni

Przeznaczenie terenu	Powierzchnia w ha	w %
łąćna powierzchnia terenów objętych Koncepcją funkcjonalno-przestrzenną	10,1007 ha	100 %
Nowoutworzone tereny zieleni: A, E, G, H, I (jeżeli teren zieleni nieurządzonej jest przekształćany zgodnie z Koncepcją w teren zieleni urządzonej, to potraktowany został jako przyrost terenów zieleni definiowanych zgodnie z art. 5 ust. 21 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880 z późniejszymi zmianami)	9,78 ha	
łąćna powierzchnia terenów biologicznie czynnych	8,5237 ha	84,4 %
Powierzchnia biologicznie czynna na terenach nowoutworzonych A „Zielona Brama” – 0,1930 ha E „Park Leśny” – 4,9268 ha G „Plac Gwiazd” (do bilansu włączono tylko powierzchnię niezagospodarowaną) – 0,4623 ha I „Park Popołudniowy” – 0,1773 ha	5,7594 ha	

Tabela 4. Zestawienie ilościowe drzew do usunięcia oraz nowych nasadzeń w ramach poszczególnych terenów.

Nr	Nazwa terenu	Drzewa do usunięcia (szt)	Nowe nasadzenia (szt)	Drzewa do przesadzenia (szt)
A.	Zielona Brama	Robinia akacjowa (gat. inwazyjny) – 2 Orzech włoski – 2 Razem - 4	brak	0
B.	Plac Przyrodniczy	Robinia akacjowa (gat. Inwazyjny) – 3 Razem - 3	3 drzewa kwitące	Klon jawor - 3 Razem - 3
C.	Plac Mieszkańców	Sumak octowiec -1 Kasztanowiec biały (drzewo szczątkowe) - 1 Razem - 2	Sosna czarna - 1 Wiśnia piłkowana -2 Lipa drobnolistna – 6 Głóg pośredni – 3 Razem - 10	Magnolia pośrednia – 3 Razem - 3
D.	Park Rzeźb	Robinia akacjowa – 1 Razem -1	0	0
E.	Park Leśny	*	- *	- *
F.	Park Zdrojowy	0	Śliwa domowa – 12 Lipa szerokolistna – 6 Klon jawor – 1 Głóg jednoszyjkowy 18 Wiąz szypułkowy – 1 Brzoza brodawkowata -1 Razem - 39	0
G.	Plac Gwiazd	Robinia akacjowa (gat. Inwazyjny) – 4 Klon jesionolistny (gat. Inwazyjny) -1 Razem - 5	Lipa szerokolistna – 4 Wiśnia piłkowana odm. „Pink Perfection” – 30 Wiśnia piłkowana odm. „Kanzan” – 3 klon pospolity – 3 Głóg pośredni- 5 Razem - 45	0
H.	Park Aktywności	Róża pomarszczona (Rosa rugosa) (gatunek inwazyjny)	Klon pospolity – 19 Jarząb szwedzki – 10 Razem - 29	0
I.	Park Południowy	Topola kanadyjska - 10 Topola osika - 9 Czeremcha amerykańska (gat. inwazyjny) -1 Razem - 20	Klon jawor – 17 Lipa drobnolistna - 2 Jarząb szwedzki - 3 Razem - 22	Świerk pospolity – 1 Razem - 1
SUMA		36	148	7

* Ze względu na znaczące pokrycie tego terenu roślinnością, szczegółowe ilości drzew do usunięcia oraz nowych nasadzeń zostaną podane na etapie projektu realizacyjnego.